

Nationalpark Mols Bjerge
Grenåvej 12
8410 Rønne

Kystdirektoratet
J.nr. 21/16294-10
Ref. Jacob Hansen Rye
22-04-2022

Sendt til projektholder Thomas Stampe Petersen, thosp@nationalparker.dk

Tilladelse til forsøgsmæssig udplantning af ålegræs, Kalø Vig og Ebeltoft Vig

Kystdirektoratet giver hermed tilladelse til at foretage udplantning af ålegræs på sømforankring.

Tilladelsen indeholder afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, kysthabitatbekendtgørelsen og miljøvurderingsloven.

Kystdirektoratet har vurderet, at det ansøgte kan tillades efter kystbeskyttelsesloven.

Kystdirektoratet har vurderet, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for projektet.

Kystdirektoratet har vurderet, at projektet ikke er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1 eller 2.

Lovgrundlag

Etablering af anlæg på søterritoriet kræver tilladelse fra Kystdirektoratet, jf. § 16 a, stk. 1, nr. 2 i kystbeskyttelsesloven (LBK nr. 705 af 29/05/2020). I henhold til § 16 a, stk. 4, kan der stilles vilkår i forbindelse med en tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 16 a.

Kystdirektoratet skal, når der træffes afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, vurdere om projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller visse udpegede arter væsentligt, jf. § 3 i bekendtgørelse om administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter for så vidt angår kystbeskyttelsesforanstaltninger samt etablering og udvidelse af visse anlæg på søterritoriet (BEK nr. 654 af 19/05/2020).

Kystdirektoratet skal, når træffes afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, samtidig vurdere om projektet kræver en miljøkonsekvensvurdering (VVM), jf. § 21, stk. 1, i bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (LBK nr. 1976 af 27/10/2021).

Tilladelsen gives på følgende vilkår

Fælles vilkår efter kystbeskyttelsesloven og kysthabitatbekendtgørelsen:

1. Udformningen og etableringen af anlægget skal ske i overensstemmelse med det ansøgte.
2. Der må ikke uden Kystdirektoratets tilladelse foretages udvidelser eller ændringer af anlægget eller anlægsmetoderne.

Vilkår efter kystbeskyttelsesloven:

3. Tilladelsen bortfalder hvis anlægsarbejdet ikke er afsluttet indenfor 5 år fra udstedelsen af denne tilladelse.
4. Samtidig med at anlægsarbejdet afsluttes, skal Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Søfartsstyrelsen (sfs@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) underrettes herom. Snarest herefter skal samme myndigheder tilsendes en færdigmelding, som dokumenterer at projektet er opført i overensstemmelse med tilladelsen samt angiver anlæggets endelige position.
5. Anlæggets ejer forpligter sig til at vedligeholde anlægget i god og forsvarlig stand.
6. Tilladelsen til at etablere anlægget og det opførte anlæg må ikke uden tilladelse fra Kystdirektoratet overdrages til andre.
7. Anlægget eller dele heraf kan af Kystdirektoratet kræves fjernet, for ejers regning, såfremt:
 - anlægget ikke længere anvendes som ansøgt.
 - anlægget ikke vedligeholdes eller det ødelægges og ikke straks genetableres, eller
 - vilkår for tilladelsen ikke opfyldes eller overholdes.

Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Søfartsstyrelsen (sfs@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) skal underrettes umiddelbart efter anlæggets permanente fjernelse.

I forbindelse med en fjernelse af anlægget skal området bringes i en stand så tæt på de forhold, som eksisterede inden anlæggets etablering, som muligt.

Der skal tilsendes Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Søfartsstyrelsen (sfs@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) dokumentation for reetableringen.

Fælles bemærkninger:

Kystdirektoratet skal gøre opmærksom på at tilladelsen fortabes, hvis nogle af de for tilladelsen fastsatte vilkår ikke måtte blive opfyldt.

Tilladelsen fritager ikke modtageren for pligt til at opnå tilladelser og godkendelser, der måtte være nødvendige for gennemførelse af projektet i henhold til anden lovgivning.

Tilladelsen erstatter ikke privatretlige aftaler med fysiske og juridiske personer, som kan være berørt af projektet, ligesom den ikke fritager ejeren af anlægget for et, i forbindelse med anlæggets tilstedeværelse eller etablering, opstået civilretligt ansvar.

Tilladelsen indeholder ikke en garanti for den projekterede konstruktions sikkerhed eller stabilitet.

Afgørelse efter kystbeskyttelsesloven

Kystdirektoratet har vurderet, at der kan gives tilladelse til det ansøgte projekt med den begrundelse, at der i sig selv er tale om et naturforbedrende tiltag, der desuden skal søge at belyse om tilsvarende tiltag kan udføres i større skala, samt at der ikke synes at være væsentlige hensyn der taler imod projektet.

Kystdirektoratet har bl.a. vurderet at der ikke er væsentlige naturhensyn som taler imod projektet, ligesom der ikke synes at være hensyn i øvrigt, som taler imod projektet.

I forbindelse med Kystdirektoratets vurdering er der bl.a. blevet lagt vægt på de indkomne høringssvar samt at formålet med projektet er at foretage naturforbedring. Videre har Kystdirektoratet tillagt det betydning, at der er tale om forsøgsprojekt til belysning af eventuelle problemstilling af storskala-projekter.

Kystdirektoratet finder derfor, at der kan gives tilladelse til at foretage udplantning med sømforankringer på fire lokaliteter i Kalø Vig og Ebeltoft Vig.

Afgørelse efter kysthabitatbekendtgørelsen

Alle planer og projekter, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendige for et internationalt naturbeskyttelsesområdes forvaltning, skal vurderes med hensyn til deres virkning på områdets naturtyper og levesteder samt de arter, området er udpeget for at bevare. Alle planer og projekter skal samtidig vurderes med hensyn til deres virkning på arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Hvis Kystdirektoratet efter høring af andre berørte myndigheder vurderer, at projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller en beskyttet art væsentligt, skal der foretages en konsekvensvurdering af projektets virkning.

Det ansøgte projekt vil finde sted i Natura 2000-områderne (230, Kaløskovene og Kaløvig og nr. 227, Mols Bjerge med kystvande), for så vidt angår to af lokaliteterne.

Udpegningsgrundlagene fremgår af bilag 1.

Kystdirektoratet har i denne sag vurderet, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områderne eller bilag IV arten marsvin.

Kystdirektoratet vurderer således at der ikke vil ske en væsentlig forringelse af naturtyper og levesteder eller at projektet i øvrigt vil medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for, samt for bilag IV arten marsvin. Kystdirektoratet vurderer derfor, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for projektet.

Kystdirektoratets vurdering er foretaget på baggrund af sagens samlede oplysninger og egne konkrete vurderinger samt almene erfaringer fra sagsområdet.

Kystdirektoratets vurdering, af at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering, skyldes bl.a. projektets begrænsede omfang, placering og at ålegræs ikke medfører større intensiv benyttelse af vandområdet.

Begrundelse for at projektet ikke er omfattet af miljøvurderingsloven

Det ansøgte projekt er efter Kystdirektoratets vurdering ikke omfattet af bilag 1 eller 2 i miljøvurderingsloven.

Kystdirektoratet har endvidere ikke kendskab til, at det ansøgte projekt er en del af et større projekt på land, som er omfattet af miljøvurderingslovens regler.

Det er derfor Kystdirektoratets vurdering, at der ikke er hverken funktionel sammenhæng med andre projekter eller på anden måde integreret sammenhæng med andre projekter.

Vurderingen er foretaget på baggrund af det ansøgte, Kystdirektoratets kendskab til området og andre sager, ligesom ansøgningen har været sendt i høring ved kommunen og en lang række statslige myndigheder og interesseorganisationer, som ikke har oplyst om andre projekter.

Projektbeskrivelse

Tilladelsen omfatter udplantning af ålegræs på 4 forskellige lokaliteter inden for Nationalpark Mols Bjerge. Tre lokaliteter i Kalø Vig (lokalitet 1, 2 og 3) og en lokalitet i Ebeltoft Vig (lokalitet 4).

Kortudsnit med de fire lokaliteter, 1-3 til venstre og 4 til højre

Projektet er beliggende ud for følgende matr.:

Lok. 1: 23f, Vrinners By, Rolsø (Kalø Vig)

Lok. 2: 11b, Egens By, Egens (Kalø Vig)

Lok. 3: 1an, Kalø Hgd., Bregnet (Kalø Vig)

Lok. 4: 38ag, Agri By, Agri (Ebeltoft Vig)

På hver af de 4 lokaliteter etableres 10 felter af 1 m² i alt 10 m². På lokalitet 1 i Kalø Vig etableres dog 2 x 10 felter pga. usikkerheder i forhold til sedimentstabilitet (bølgeerosion mv.). I hvert felt udplantes 50-150 ålegræsplanter. Afstanden mellem hvert felt bliver ca. 1 meter, så udplantningsområdet vil være ca. 5 x 5 meter. Det samlede område for alle 4 lokaliteter vil dermed udgøre ca. 125 m². Udplantningen vil ske, hvor de lokale bundfold er bedst egnet inden for det markerede område.

På alle 4 lokaliteter foretages udplantningen på mellem 1,5 og 2,5 meters dybde, hvor lysforholdene vurderes at være optimale. Projektområderne vurderes ikke at være til gene for hverken sejlads, badegæster eller miljø, da der ikke etableres fysiske anlæg, såsom bure eller net. Ålegræsskuddene forankres i havbunden ved hjælp af små forgængelige jernsøm. Hver af de 4 lokaliteter markeres med en mindre bøjle forankret på en flise el. lign. på havbunden.

Afstanden fra kysten vil i Kalø Vig være mellem 200 og 300 meter og i Ebeltoft Vig ca. 50-150 meter afhængigt af bundforholdene.

Mange danske indre farvande har det skidt og er i ubalance. Dette er også glædende for Kalø Vig, som er i ringe økologisk tilstand og Ebeltoft Vig, som er i moderat økologisk tilstand. Den biologiske mangfoldighed er lav, bla. på grund af for mange alger, ensartede bundforhold og ålegræs, som er reduceret markant i forhold til sin oprindelige udbredelse. For Kalø - og Ebeltoft Vig glæder det, at områderne ikke lever op til hverken vandområdeplanernes eller vandrammedirektivets mål om god økologisk tilstand, og der er behov for at gøre en fysisk indsats, hvis tilstanden skal forbedres.

Udledningen af næringsstoffer fra land og by til vigene er reduceret, og Nationalpark Mols Bjerge ønsker at undersøge mulighederne for at få ålegræsset tilbage i vigene. Ålegræsset har tidligere været meget mere udbredt i de kystnære områder i nationalparken, og denne ansøgning kan derfor anses som et første skridt til at få ålegræsset tilbage i området.

Sagsgennemgang

Efter Kystdirektoratet modtog ansøgningen, har den været sendt i høring hos Søfartsstyrelsen, Trafikstyrelsen, Miljøstyrelsen, Bolig- og Planstyrelsen, Fiskeristyrelsen, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Slots- og Kulturstyrelsen, Moesgaard Museum, Syddjurs Kommune samt sendt til orientering til Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, EjendomDanmark og Geodatastyrelsen.

Nedenfor gengives de væsentligste bemærkninger.

Søfartsstyrelsen skrev den 16. marts 2022 bl.a. følgende:

” Søfartsstyrelsen har ud fra det modtagne materiale ingen sejladsmæssige indsigelser til projektet.

Havplanssekretariatet har følgende kommentar:

Den forsøgsræssige udplantning af ålegræs på søm, er beliggende i et område, som er udlagt til beskyttelsesforanstaltninger for luftfart (zone Il38). Jf. havplanens bestemmelse Il.5. kan der kun gives tilladelse til projektet efter samråd med transportministeren, idet projektet overlapper med havplanens zone Il38. Havplanssekretariatet gør herudover opmærksom på, at projektet overlapper med områder, som er udlagt til natur- og miljøbeskyttelsesområder (zone N122 og N143), hvorfor projektet skal overholde gældende lovgivning på området.”.

Miljøstyrelsen skrev den 6. april 2022 følgende:

”Miljøstyrelsen bemærker, at det er rigtig fint med denne udplantning af ålegræs. Der ligger dog overvågningsstationer i nærheden, som det er vigtigt at være opmærksom på. Der må ikke høstes ålegræs fra vores overvågningsstransekter, og ej heller laves transplantationer i transekterne, da det vil forstyrre overvågningsdata. MST bemærker derfor at der bør foretages en vurdering af projektets betydning for NOVANA-overvågningen”.

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse skrev den 24. marts 2022 følgende:

”Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse har efter høring af underliggende myndigheder ingen bemærkninger til høringen vedrørende, ansøgning om tilladelse til forsøgsræssig udplantning af ålegræs på Søm, Kalø Vig – Syddjurs Kommune”.

-

Alle bemærkninger blev sendt i partshøring og Kystdirektoratet modtog følgende bemærkninger:

”Jeg kan oplyse, at vi allerede har modtaget beskrivelser og placeringer af ålegræsstransekter, som Miljøstyrelsen omtaler.

Vi har ikke yderligere kommentarer og står naturligvis til rådighed i forbindelse med den videre sagsbehandling”.

Klagevejledning

Dette dokument indeholder tre afgørelser:

- afgørelse om at give tilladelse til projektet
- afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering
- afgørelse om, at projektet ikke er omfattet af miljøvurderingslovens anvendelsesområde

Afgørelserne kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

For afgørelserne gælder følgende:

- Kystdirektoratets afgørelse kan alene påklages for så vidt angår rettlige forhold.

- Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt.
- Der klages via Klageportalen, som der er et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger på via www.borger.dk eller www.virk.dk typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.
- Klageberettigede efter kystbeskyttelsesloven er:
 - 1) adressaten for afgørelsen,
 - 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
 - 3) enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald,
 - 4) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
 - 5) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
 - 6) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
 - 7) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, og
 - 8) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.
- Klageberettigede efter kysthabitatbekendtgørelsen er:
 - 1) adressaten for afgørelsen,
 - 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
 - 3) enhver, som har en væsentlig, individuel interesse i sagen,
 - 4) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
 - 5) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
 - 6) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
 - 7) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, og
 - 8) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.
- Klageberettigede efter miljøvurderingsloven er:

- 1) miljøministeren,
- 2) enhver med retlig interesse i sagens udfald, og
- 3) landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelse af natur og miljø eller varetagelse af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 18 b i kystbeskyttelsesloven, samt § 54, stk. 1, i miljøvurderingsloven.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen kan tilladelsen ikke udnyttes, før klagesagen er færdigbehandlet, medmindre Kystdirektoratet eller Miljø- og Fødevareklagenævnet konkret bestemmer andet.

Med venlig hilsen

Jacob Hansen Rye

jhr@kyst.dk

Kopi: Søfartsstyrelsen, Trafikstyrelsen, Miljøstyrelsen, Bolig- og Planstyrelsen, Fiskeristyrelsen, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Slots- og Kulturstyrelsen, Moesgaard Museum, Syddjurs Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, EjendomDanmark og Geodatastyrelsen.
Kystdirektoratets afgørelse offentliggøres på Kystdirektoratets hjemmeside.

Bilag 1: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-områder

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 186		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Kystklint/klippe (1230)
	Forklit (2110)	Grå/grøn klit* (2130)
	Kliithede* (2140)	Klitlavning (2190)
	Enebærklit* (2250)	Græs-indlandsklit (2330)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Stilkege-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Stor vandsalamander (1166)	

Udpegningsgrundlag for habitatområde nr. 186, der udgør Natura 2000-område 227, Mols Bjerger med kystvande.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 230		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Enårig strandengsvegetation (1310)
	Strandeng (1330)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Bøg på kalk (9150)	Ege-blandskov (9160)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Sumpvindelsnegl (1016)	Stor vandsalamander (1166)

Udpegningsgrundlag for habitatområde nr. 230, der udgør Natura 2000-område 230, Kaløskovene og Kaløvig.